

Kwestionariusz HISTORYCZNY

B. więzienia i "Tagiernika" w przymusowych obozach pracy
w Z. S. R. R.

1. Dane osobiste: Kapr Fajer Władysław, funkcjonariusz P.P.,
ur. w 1903 r., Żonaty.

2. Metody badania i torturowania w okresie sztettra.

Byłem badany przez władze N. K. Z. D., sprawdzając na
czymsi przy wypieniu w ładziennym wozie szkim.

Przy badaniu stosowano w stosunku do mnie następu-
jące metody: 1) groźba rozstrzelaniem, 2) straszenie mnie stru-
kami wyziębieniem, 3) ładziennym podpięciem relacji sfingowanej, ładziennym
której miarą prowadzić pracę szpiegowską na wiek ładziennym
Z. S. R. R., 4) stosowano następujące tortury: ustalali miarę ładziennym
ładziennym, groźba rozstrzelaniem.

3. Życie w przymusowych obozach pracy, organizacja obozów,
normy pracy.

a) Miejsowości i teren. Republika Komi, tajga. Okolica ładziennym
łota.

b) Kamuki mroźkowskie. W pierwszej fazie pod gołym niebem,
przez 2 tygodnie. Następnie wieszakiem w szatanie, gdzie
pracę na szatanie, szatanie, bez szatanie i kory. B. często
nie można było w pracy zmniejszyć bez z powodu deszczu,
ciekniecyj szatanie na szatanie i szatanie i kory, z powodu szatanie
idące od szatanie deszczem ogardka. W szatanie mierz-
ko szatanie 30 szatanie. Szatanie w gromy szatanie szatanie
szatanie, po szatanie szatanie za szatanie, nad szatanie Abis:
mierzakiem w szatanie szatanie szatanie szatanie szatanie
szatanie - 60°. Makryatem szatanie szatanie, szatanie szatanie,
szatanie, szatanie na szatanie szatanie z szatanie.

c) ładziennym. Zasadniczym pozycyjnem szatanie 450g
"pajka" szatanie chleba oraz szatanie, szatanie szatanie
szatanie i szatanie, z szatanie szatanie, szatanie szatanie oraz bez szatanie.

- d) Warunki pracy. K lecie pracowałem od godz. 6⁰⁰ do 20⁰⁰ w zimie od 6⁰⁰ do 15⁰⁰. Po zawarciu układu z Polską i latami godzin pracy podwyższono do 18⁰⁰. Wykonywałem je w tajdze, tundrze, podczas bardzo silnych deszczów, przy temperaturze - 60°, w śniegu i wiatrach widocznych, przez cały dzień i w nocy. Odcinek drogi do miejsca wykonywania robot wynosił km.
- e) Praca. Oto kilka przykładów: wykopanie torfu i wyniesienie na odległość 200 m (na nosidłach z drzewa) i utęszanie 2,6 m³; wykopanie torfu z wyrózką na ławce na odległość podaną wyżej 4,8 m³; oczyszczenie torfem z śniegu o grubości 1,3 m - o powierzchni 60 m²; zbudowanie, wykonanie 8 m² ścian (praca cieniobitka); wykonanie, utęszanie 17 m² podłogi; wywiezienie ziemi ławki na usyp kolejowy z wykopaniem - 4 m³ / odległość do 250 m).
- f) Warunki odzieżowe. W pierwszym okresie wójtów wiosną, odcień, później otrzymaćem okapkę, skózaną, kurtkę i spodnie ratowe, "Hawiki" gumowe z opon samochodowych, buty Bieleńskie.
- g) Warunki żywności. Drogą przesłaną Polaków, przez nich ukraińcy, Białorusini, żyłki. Tróć osób w obozie około 800. Pranie 50% obywateli sowieckich. K śmiertelność polską - Byli wice starsza Tucki, Szeraus, Kapitan Makur / 10 lat z 4 latami, urodzony państwami, uanczyeńskimi,
- h) Warunki higieniczne i sanitarne. Bardzo źle. Brak fachowego lekarza oraz najprymitywniejszych lekarstw. Blony otrzymać zrolowanie, najgę temperatura powietrza + 39°. Baraki brudne, zamszone; choroby lecieli w barakach.
- i) Czas pracy. K lecie od 16-18 godzin pracy, zimą od 13-16 godzin. Po rozporządzeniu dowódców wojennych z Niemcami. Czas pracy zmniejszono o 3 godziny.
- j) Rozrywki i życie kulturalne - Żadne. Gazety przywrzili bardzo rzadko profesy, cały zabieg odbywać się po-

Kryjomu. K Fundrack nie widziałem zupełnie Stosa drukowanego.

j) Łączność z Krajem. Nie prowadzitem korespondencji z żoną, wyjeżdżając z dziećmi do Kazachstanu.

k) Posunek władz narzucających do Polaków. Było kolbami oraz zastrzelono kolku więźniów, Polaków a wejście na teren zakazany /pomiędzy pierwszą a drugą linią drutów/, czasem z przyrzeczeniem nieznanych, po prostu z osobistych zachcianek, czasem za ustanie podprzytek na drodze wskutek zmęczenia. Narzek nie pamiętam.

l) Agnagrodzenie. Nie strzymałem agnagrodzenia i gotowce.

T) Propaganda komunistyczna. Nie istniała.

m) Śmierć i obrazy. B. wielka. Dotyczyła 50%.

Kymicjan narzeka zmarłych: żołnierze K.P. z Pomorza, Ciegotura z powodu ogólnego wycieńczenia /osobliwego kłopotu na pracy, po pomocy osobliwej zmarł i uamio- cie/, nauczyciel z Poznania, kieniółka Paweł, urzędnik wojskowy z Białej Podlaski, ostatnio pracujący w Sierdzy i Brześciu n. Bugiem, Gawroński Henryk i inni.

Z. Życie w więzieniu. Od 16.VI.1941 do 18.VII.41 przebywałem w więzieniu we Włodzimierzu wotyńskim.

a) Warunki mieszkaniowe. K celi o powierzchni 2 m² znajdowało się 43 więźniów. Ciele b. brudne, zaduszone, ciemne, wilgotne, zamknięte, spanie na górej podłodze u-braniu. Przechadzka raz na 4 dni - 30 min. Chodziłem do ubikacji raz na 24 godzin.

b) Podżywanie i warunki hig. - sanitarne. Były potłoczek i obozaki.

c) Skład więźniów. Różny. Przeważa Żydów, podradzających sympatie komunistyczne, na drodze do ulepszenia z doktryny Engelsa, Marksa. Przymiślanie nie ucieczki, 3 więźniów w nocy, wykorzystując ciemność

1781
i deszek. Byłem również srodkiem bicia mijańca przez
funkcjonariusza N.K.A.D. za potozenie się na pod-
todze, kluczkami, picieciem i kopanie, a następnie zam-
knijcia do Karcom.

69

W. Fajerkastr.